

CRTA:

РЕГУЛАТОРНО ТЕЛО ЗА ЕЛЕКТРОНСКЕ МЕДИЈЕ
ТРГ НИКОЛЕ ПАШИЋА 5
БЕОГРАД

Република Србија
Регулаторно тело за електронске медије
Београд
Број: <u>1203/2024</u>
Датум: <u>02. 07. 2024</u>

На основу члана 38. став 1. Закона о електронским медијима, надлежном Регулаторном телу за електронске медије подносим

Пријаву

Пружалац медијске услуге: Радио дифузно предузеће Б92 друштво са ограниченом одговорношћу, Београд

Назив медијске куће (скраћено): ТВ Б92

Седиште и адреса: Аутопут за Загреб 22, Београд-Земун

Због:

- Једностраног напада на медијске раднике у току изборне кампање.

Образложење:

Током изборне кампање за изборе расписане за 2. јун 2024. године, пружалац медијске услуге Радио дифузно предузеће Б92 друштво са ограниченом одговорношћу, Београд, у телевизијском програму који се емитује под скраћеним идентификационим знаком Инсајдер ТВ током информативне емисије „Вести“ дана 30. маја 2024. године, од 16:03 часова, приказан је видео прилог у којем се таргетира новинар Иван Протић и његова изјава на непотпун и нетачан начин са намером да се код гледалаца створи погрешан утисак и конфузија о одређеним темама, попут стварања веома опасних ситуација по председника Србије.

Прилог је прочитала водитељка „Вести“:

„Премијер Србије Милош Вучевић огласио се на друштвеној мрежи X, поводом континуираних напада на председника Србије Александра Вучића од једног дела јавности. Он је поделио и видео у којем Иван Протић из новинске агенције Бета говори о томе како ће по његовом мишљењу председника Србије Александар Вучић пасти постепено, или ће га стрељати као Николаја Чаушескуа: „Исконска мржња потпуно је помутила разум јуришницима тајкунских медија и присталицама опозиционих политичких странака. Отворени позив на убиство председника Србије Александра Вучића мора бити санкционисан од стране надлежних органа. И то одмах!. Нарочито што се са оваквим непочинством не суочавамо по први пут. Србија неће бити земља насиља и линча. А они који су мислили да могу на овакав начин да трују спрску јавност, грдно су се преварили!“, написао је премијер Вучевић.“

Одредбама члана 61. став 1. Закона о електронским медијима прописано је да је пружалац медијске услуге, у односу на свој програмски садржај, у складу са својом програмском концепцијом, дужан да, између осталог, обезбеди слободно, истинито, објективно, потпуно и благовремено информисање (тачка 1) као и да обезбеди разноврсност садржаја у погледу могућности слободног изражавања, политичког и критичког мишљења, као и у оквиру врсте и карактера програма (тачка 4).

Одредбама члана 5. Правилника о заштити људских права у области пружања медијских услуга предвиђено је да је пружалац медијске услуге дужан да обезбеди истинитост и потпуност информација, односно веродостојност и потпуност идеја и мишљења које објављује, а посебно у вестима и програмима актуелности (став 1.); да је дужан да информисе кориснике медијских услуга на основу чињеница добијених из већег броја различитих извора, односно да у оквиру

Francuska 6, PAK 101434, 11108 Beograd ● +381 11 24 000 62 ● office@crt.rs

PIB: 102211181 ● Matični broj: 17414054

CRTA:

свог информативног програма обезбеди разноликост гледишта, мишљења и питања о којима се јавно расправља (став 2.) Пружалац медијске услуге је дужан да, са пажњом примереном околностима и у складу са правилима новинарске струке, пре објављивања одређене информације која садржи податке о личности, догађају или појави провери њено порекло, истинитост и потпуност (став 3.)

Чланом 7. Правилника уређена је објективност информисања, па се предвиђа да је Приликом информисања јавности пружалац медијске услуге дужан да обезбеди објективност у свом информисању која је примерена природи информације, области друштвеног живота на који се она односи и природи програмског садржаја у којој се информација објављује (став 1.); предвиђено је да пружалац медијске услуге може у складу са својим уређивачким концептом коментарисати објављену информацију, идеју или мишљење (став 2.), те је одређено да је пружалац медијске услуге је дужан да чињенично извештавање јасно одвоји од мишљења или коментара, да се стара да лично уверење уредника или новинара не утиче дискриминаторски на избор теме и начин њеног представљања, да не објављује коментаре увредљиве природе, као и да се суздржи од манипулисања изјавама, саопштењима, фотографијама и другим садржајима у циљу измене њиховог основног смисла (став 3.)

Такође, чланом 8. став 1. Правилника о заштити људских права предвиђено је да ако се у програму објављује информација у вези са којом одређено лице има оправдан интерес да се изјасни, а нарочито ако се износе наводи о нестручности, неморалном или незаконитом поступању или је реч о расправи која укључује сукоб мишљења или ставова, пружалац медијске услуге је дужан да пружи могућност том лицу да одговори на објављену информацију, односно да учествује у расправи на равноправан начин.

Сматрамо да је приказивањем спорног садржаја пружалац медијске услуге неистинито, необјективно и непотпуно информисао грађане, супротно одредбама Закона о електронским медијима и Правилника о заштити људских права у области пружања медијских услуга, стварајући потпуно погрешну и нетачну слику о наведеним лицима чије су изјаве приказане, или су представници или кандидати опозиционих политичких странака на изборима који су одржани 2. јуна.

Пружалац медијске услуге је најпре непотпуно и ван контекста емисија из којих је емитовао делове изјава, приказао активисте, новинаре, представнике, лидере и кандидате опозиционих политичких странака, а самим тим и опозиционе политичке странке као неког ко ради супротно интересима Србије. Њихови појединачни ставови о геноциду у Сребреници и другим темама су извучени из контекста, пренети необјективно и непотпуно, чиме је покушано да се створи њихови ставови у вези са одређеним питањима ставе у контекст који би код гледалаца створио одређени негативан утисак. Начин на који је прилог начињен и приказан даје у потпуности негативан тон и специфичан контекст према лицима чији се делови изјава преносе, а који може да пружи гледаоцима погрешан увид и да створи могућу мету увреда и напада, што може да утиче и на угрожавање њихове безбедности.

Пружалац медијске услуге такође није под једнаким техничким и програмским условима лицима која су била извргнута негативној кампањи омогућио да се у складу са Законом и Правилником изјасне о таквим наводима, пружи информације и равноправно учествују у расправи, па је на тај начин створио субјективну, непроверену и неистиниту слику гледаоцима о представницима опозиционих политичких странака и учесницима на предстојећим изборима.

Начин на који је прилог начињен и приказан даје у потпуности негативан тон и специфичан контекст према лицима чија се изјава коментарише, а који може да пружи гледаоцима погрешан увид и угрози безбедност и положаја новинара Ивана Протића. Контекст саме изјаве која се коментарише од стране премијера Вучевића не даје праву слику о ставовима новинара новинаске агенције Бета Ивана Протића. Наиме, део изјаве који је узет као предмет спорног прилога пренет је на начин који не одговара садржају који је Протић заправо изговорио.

CRTA:

Протић је своју изјаву дао у емисији Међу нама на телевизији Нова С. Гостовање је доступно на линку: <https://www.youtube.com/watch?v=YuNHRsU50RE>. Говорећи о томе како опозиција мора да се активира уколико жели изборни успех, Протић, 27 минуто гостовања, закључује: „Ниједна ауторитарна власт, сем ако је не изведете пред пушчану цев као Чаушескуа у Румунији, неће да да власт добровољно.“

ПМУ је смисао дате изјаве у потпуности изокренуо, креирајући нетачну слику о лицу на које се односи информација, а у конкретном случају реч је о новинару. Пружалац медијске услуге такође није под једнаким техничким и програмским условима лицима која су била извргнута негативној кампањи није омогућио да се у складу са Законом и Правилником изјасне о таквим наводима, пруже информације и равноправно учествују у расправи, па је на тај начин створио субјективну, непроверену и неистиниту слику гледаоцима о значењу самог прилога и видеа.

Напомињем да предметни садржај представља једнострану напад на новинаре, а да су различите форме напада на новинаре годинама уназад препознате као једни од кључних проблема изборних процеса у Србији. Ефикасна и благовремена реакција Регулатора је у оваквим случајевима неопходна како би се заштитила безбедност медијских радника.

Из наведених разлога, предлажем да Регулаторно тело за електронске медије изврши увид у програмски садржај приказан на ТВ Б92, 30. маја 2024. године у емисији „Вести“ емитованој од 16:03 часова, те да против Радио дифузно предузеће Б92 друштво са ограниченом одговорношћу, Београд покрене поступак и изрекне меру у складу са Законом о електронским медијима, као и да подносиоца пријаве и јавност обавести о предузетим радњама и исходу поступка. Нарочито водећи рачуна о намери пружаоца медијске услуге да изврши повреду обавеза у вези са изборном кампањом, те на учесталост учињених повреда као и да поднесе захтев за покретање прекршајног поступка надлежном прекршајном суду, те да подносиоца пријаве и јавност обавести о предузетим радњама и исходу поступка.

Достављањем ове пријаве, Регулатор је обавештен о чињеницама и околностима које указују на повреду закона и других прописа који уређују поступање пружалаца медијских услуга у вези са изборном кампањом, у складу са чланом 36. ст. 1. и 2. Закона о електронским медијима.

У Београду,

Дана 07. 06. 2024. године

Подносилац пријаве

Владана Јаракковић
Адреса: Француска 6,
11108 Београд,
Телефон: 011/2400062
Електронска пошта:
vladana.jarakovic@crt.rs

Francuska 6, PAK 101434, 11108 Beograd ● +381 11 24 000 62 ● office@crt.rs

PIB: 102211181 ● Матични број: 17414054